

14.8.2025

EOAK/2962/2025

Ratkaisija: Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Hallintoasessori Astrid Geisor-Goman

LAUSUNTO TURVATOIMITYÖRYHMÄN MIETINNÖN MUKAISESTA LAKIEHDOTUKSESTA

Eduskunnan kanslia on pyytänyt lausuntoa turvatoimityöryhmän mietinnön mukaisesta ehdotuksesta laiksi eduskunnan turvatoimista (jäljempänä myös lakiehdotus).

Lakiehdotuksessa ehdotetaan säädettäväksi uusi laki eduskunnan turvatoimista ja kumottavaksi voimassa oleva turvatoimista eduskunnassa annettu laki. Lakiehdotuksessa ehdotetaan tarkistettavaksi sääntelyä muun muassa turvatoimilain alueellisesta ja henkilöllisestä soveltamisalasta, henkilöntarkastuksen tekemisen sallituista tavoista, posti- ja muun lähetyksen tarkastamisesta, henkilön poistamisesta turvatoimialueelta, teknisestä valvonnasta ja voimankäyttövälineistä. Nykyiseen lakiin verrattuna ehdotus sisältää uusia säännöksiä myös miehittämättömän ilma-aluksen kulkuun puuttumisesta ja henkilösuojaustehtävästä.

Esitän lausuntonani seuraavan.

Turvatoimityöryhmän mietintö ehdotukseksi uudeksi turvallisuuslaiksi on ajankohtainen ja tervetullut avaus eduskunnan turvallisuusjärjestelyjen kehittämiseksi. Lakiehdotuksessa huomioidaan ensimmäistä kertaa myös eduskunnan tiloissa toimivien erillisvirastojen, kuten eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian, turvallisuustarpeet. Lakiehdotus vahvistaa turvatoimien kokonaisvaltaisuutta ja selkeyttää vastuunjakoja eduskunnan alueella toteutettavissa turvallisuusjärjestelyissä.

1 Lain soveltamisala

Lakiehdotuksen soveltamisalassa (2 §) on huomioitu eduskunnan oikeusasiamiehen perustuslaillinen tehtävä. Eduskunnan turvallisuusjärjestelyt eivät saa estää tai rajoittaa oikeusasiamiehen riippumatonta ja laillisuuteen perustuvaa tehtävänhoitoa. Oikeusasiamiehen toiminta perustuu perustuslakiin ja hänen tehtävänsä valvoa viranomaisten toiminnan lainmukaisuutta sekä perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista on turvattava kaikissa olosuhteissa. Mahdolliset turvallisuusjärjestelyt eivät saa muodostaa estettä oikeusasiamiehen pääsulle eduskunnan tiloihin tai laissa mainitulle turvatoimialueelle eikä hänen tehtäviensä hoitamiseksi. Lisäksi eduskunnan turvahenkilöstön virkamiehet ovat oikeusasiamiehen valvonnan alaisia, eivätkä valvottavat voi valvoa valvojaansa (ks. tästä oikeusasiamiehen vuoden 2024 kertomuksen puheenvuoroni s. 13 – 23).

Lakiehdotuksessa on turvattu kansanedustajien ja ministerien mahdollisuus hoitaa edustajantoimiaan eduskunnan tiloissa ilman rajoitteita. Ehdotuksen mukaan kansanedustajiin, ministereihin, jotka eivät ole kansanedustajia, eduskunnan oikeusasiamieheen sekä valtioneuvoston oikeuskansleriin sovelletaan laista vain teknistä valvontaa ja erityisiä turvatiiloja koskevia säännöksiä. Tämä on perusteltua, sillä eduskunnan toiminnan suojaamiseksi ja tiloissa oleskelevien turvallisuuden takaamiseksi on käytettävä teknisiä ratkaisuja, joiden soveltaminen ei mahdollista henkilön asemaan perustuvaa erottelua.

Soveltamisalan rajoituksen tulee koskea myös apulaisoikeusasiamiehiä, joista perustuslain 38 §:n 1 momentin mukaan on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeusasiamiehestä säädetään. Selvyyden vuoksi tämä olisi syytä mainita ehdotetun lain 2 §:ssä tai ainakin lain perusteluissa.

2 Turvahenkilöiden oikeus tarkastaa henkilö ja hänen omaisuutensa ja kielletyn valmisteen haltuunotto ja palauttaminen

Lakiehdotuksen turvatarkastusta koskevan 8 §:n mukaan

Turvatarkastuksessa saadaan metallinilmaisinta tai muuta teknistä laitetta käyttäen tarkastaa turvatoimialueelle tai tilapäiselle turvatoimialueelle saapuva tai siellä oleva henkilö ja hänen mukanaan oleva omaisuus sen selvittämiseksi, onko hänen hallussaan esine tai ainetta (kielletty valmiste):

- 1) jolla voidaan aiheuttaa vaaraa toisen turvallisuudelle tai erityistä häiriötä eduskunnan toiminnalle ja järjestykselle;
- 2) joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen; tai
- 3) jonka hallussapito on laissa tai lain nojalla kielletty.

Henkilön mukana oleva omaisuus saadaan tarkastaa myös muulla tavalla kuin teknistä laitetta käyttäen.

Turvatoimialueelta tai tilapäiseltä turvatoimi alueelta löytyvä omaisuus saadaan tarkastaa 1 ja 2 momentissa mainitulla tavalla, jos on syytä epäillä, että se sisältää kielletyn valmisteen.

Ehdotuksen henkilöntarkastusta koskevan 9 §:n mukaan

Jos turvatarkastuksen perusteella tai muutoin on perusteltua syytä epäillä, että henkilöllä on turvatoimialueella tai tilapäisellä turvatoimialueella mukanaan kielletty valmiste, hänelle voidaan tehdä henkilöntarkastus sen tutkimiseksi, mitä hänellä on vaatteissaan tai muutoin yllään taikka mukanaan olevissa tavaroissa.

Henkilöntarkastus toimitetaan käsin tunnustelemalla taikka käyttämällä metallinilmaisinta tai muuta vastaavaa teknistä laitetta.

Tarkastuksella ei saa puuttua tarkastettavan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen enempää kuin tehtävän suorittamiseksi on välttämätöntä. Tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta.

Kielletyn valmisteiden haltuun ottamista ja säilyttämistä koskevan ehdotetun 12 §:n mukaan

Turvahenkilöllä on oikeus ottaa haltuunsa turvatarkastuksessa, henkilöntarkastuksessa tai muutoin löydetty 8 §:ssä tarkoitettu kielletty valmiste.

Haltuun otettu kielletty valmiste palautetaan haltijalle hänen poistuessaan turvatoimialueelta tai tilapäiseltä turvatoimialueelta. Valmiste luovutetaan kuitenkin ilman aiheutonta viivytystä poliisille, jos sen hallussapito on kyseiseltä henkilöltä laissa tai lain nojalla kielletty.

Edellä mainitut ehdotetut säännökset vastaavat pitkälti turvatarkastuksista tuomioistuimissa annetun lain (1121/1999) 5 §:n sääntelyä. Siinä ongelmalliseksi on osoittautunut turvatarkastuksen kohdistuminen esineisiin tai aineisiin, joiden hallussapito on muuten lailla tai sen nojalla kielletty. Ongelmat ovat liittyneet erityisesti lääkeaineisiin, käytännössä huumausaineiksi luettaviin lääkkeisiin, joiden hallussapito ilman lääkemääräystä on kiellettyä.

Sääntely on johtanut siihen, että turvatarkastuksessa joudutaan käytännössä tarkastelemaan kaikkien oikeustaloon saapuvien henkilöiden hallussa havaittuja mitä tahansa lääkkeitä sen selvittämiseksi, onko kysymys huumausaineiksi luettavista lääkkeistä. Jos näin on, joudutaan lisäksi selvittämään, onko henkilöllä lääkkeen hallussapitoon oikeuttava reseptiä. Näin toimittaessa yksityisyyden suojan piiriin kuuluvia terveystietoja tulee joka tapauksessa turvatarkastajien ja mahdollisesti myös muiden sivullisten tietoon. Systemaattinen kaikkien asiakkaiden lääkkeisiin kohdistuva tarkastelu on yleisenä toimintamallina perusoikeuksien rajoitusedellytysten kannalta hyvin ongelmallinen.

Olen käsitellyt tähän liittyviä ongelmia päätöksissäni 11.5.2011 (Dnro 4250/4/09) ja 22.12.2023 (EOAK/6357/2022) sekä lakivaliokunnalle ja perustuslakivaliokunnalle antamissani lausunnoissa käsiteltäessä hallituksen esitystä laiksi tuomioistuimien turvatarkastuksista annetun lain muuttamisesta (HE 63/2023). Todettakoon, että kyseinen hallituksen esitys peruutettiin valtioneuvoston päätöksellä 25.4.2024 esitykseen liittyneiden ongelmien takia.

Lääkkeitä koskevista turvatarkastusmenettelyihin liittyvistä keskeisistä perusoikeussäännöksistä ja lain säännöksistä totesin perustuslakivaliokunnalle antamassani lausunnossa seuraavan.

Perustuslain 7 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus henkilökohtaiseen koskemattomuuteen. Pykälän 3 momentin mukaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ei saa puuttua mielivaltaisesti eikä ilman laissa säädettyä perustetta.

Turvataarkastuksista tuomioistuimissa annettu laki on säädetty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (PeVL 2/1999 vp). Perustuslakivaliokunta on hallituksen esityksestä antamassaan lausunnossa ja eräissä muissakin asiayhteyksissä katsonut turvatarkastuksen metallinpaljastinta tai muuta sellaista laitetta käyttäen vain vähäiseksi henkilökohtaiseen koskemattomuuteen puuttumiseksi ja perusoikeussuojan kannalta ongelmattomaksi järjestelyksi (PeVL 16/2004 vp s. 5 ja PeVM 3/2008 vp s. 4). Perustuslakivaliokunnan lausunnoissa ei kuitenkaan toistaiseksi ole arvioitu turvatarkastusten perusoikeuslottuvuuksia esimerkiksi lääkkeisiin ja terveystietoihin liittyvän yksityisyyden suojan kannalta.

Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu. Henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Lailla voidaan säätää perusoikeuksien turvaamiseksi tai rikosten selvittämiseksi välttämättömistä kotirauhan piiriin ulottuvista toimenpiteistä. Lailla voidaan säätää lisäksi välttämättömistä rajoituksista viestin salaisuuteen yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta taikka kotirauhaa vaarantavien rikosten tutkinnassa, oikeudenkäynnissä ja turvallisuustarkastuksessa sekä vapaudenmenetyksen aikana.

Terveystietojen salassa pidettävyydestä on säädetty viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 25 kohdassa.

Perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi (1 mom.). Käsitelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla (2 mom.).

Oikeudenkäynnin julkisuuden turvaamisen eräs lähtökohta on, että oikeutta olla läsnä ja seurata oikeudenkäynnin kulkua ei saa rajoittaa. Oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain §:n 2 momentin mukaan jokaisella on oikeus olla läsnä asian julkisessa käsittelyssä, jollei mainitussa laissa tai muussa laissa toisin säädetä.

Nähdäkseni perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaiseen oikeuteen saada asiansa käsitellyksi "asianmukaisesti" tuomioistuimessa kuuluu järjestyksen säilyminen ja siten oikeudenkäynnin häiriötön kulku tuomioistuimessa.

Asian arviointiin liittyy myös julkisen vallan velvollisuus huolehtia perustuslain 7 §:n 1 momentissa perusoikeutena suojatun henkilökohtaisen turvallisuuden toteutumisesta.

Eduskunnan täysistuntojen julkisuus ja siihen liittyvä yleisön oikeus seurata istuntoja nojautuvat perustuslakiin (50 §) ja eduskunnan työjärjestykseen (66 ja 67 §). Istuntojen häiriöttömään kulkuun liittyy toisaalta vahvasti järjestyksen säilyminen ja perusoikeutena suojatun henkilökohtaisen turvallisuuden toteutuminen istunnoissa. Istuntojen seuraamisen tulee olla turvallista ja häiriötöntä kansanedustajien, eduskunnassa työskentelevien ja myös yleisön ja median edustajien näkökulmasta.

Turvatoimityöryhmän mietinnössä ei ole kielletyn valmisteen osata arvioitu miten turvatarkastuksessa todennetaan, että kielletyn valmisteen hallussapito on kyseisen henkilön kohdalla kielletty. Mietinnössä ei myöskään ole arvioitu lääkeaineiden tarkastamiseen liittyvän yksityisyyden (terveystietojen) suojan rajoittamisen välttämättömyyttä ja oikeasuhtaisuutta turvatarkastusten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Olen perustuslakivaliokunnalle antamassani edellä mainitussa lausunnossani todennut myös seuraavaa.

Olen jo 11.5.2011 antamassani ratkaisussa (Dnro 4250/4/09) katsonut, että tuomioistuimeen tulevalta henkilöltä voidaan turvatarkastuksessa ottaa pois lääkkeet, joiden hallussapito on hänen kohdallaan kielletty, koska lain sanamuoto mahdollistaa sen. Tällöin on kuitenkin varmistettava, että yksityisyyden suojan piiriin kuuluvia tietoja ei joudu ulkopuolisten tietoon. Käytännössä kysymys on siis sellaisista huumausaineiksi luettavista lääkkeistä, joihin henkilö ei ole saanut reseptiä.

- - -

Totesin ratkaisussani myös, että turvatarkastuksissa on kiinnitettävä huomiota tilaan, jossa tarkastus tehdään, ja varmistettava, että yksityisyyden suojaan piiriin kuuluvia tietoja ei tule sivullisten tietoon. Tuomioistuimen tilajärjestelyt tai niiden puutteet eivät riitä perusteeksi sille, että turvatarkastus tehdään tavalla, joka loukkaa perustuslaissa turvattua yksityiselämän suojaa.

Olen 22.12.2023 antamassani ratkaisussa ([EOAK/6357/2022, Reseptilääkkeiden käsittely käräjäoikeuden turvatarkastuksessa](#)) edellä todetun lisäksi uutena kysymyksenä arvioinut, voidaanko huumausaineiksi luokiteltavia lääkeaineita, joihin henkilöllä on asianmukainen lääkemääräys, tai dopingaineita, joiden hallussapitoa omaan käyttöön ei ole kielletty, pitää turvatarkastuslaissa tarkoitettuina aineina, joilla voidaan aiheuttaa vaaraa turvallisuudelle tai järjestykselle esimerkiksi sillä perusteella, että aineen väärinkäyttö saattaa aiheuttaa päihtymystä ja siihen liittyviä käytöshäiriöitä.

Olen ratkaisussani todennut vastauksena kysymykseen lääkkeiden osalta seuraavaa:

Tiedossani ei ole, kuinka usein laillisesti hallussa pidettyjen huumausaineiksi luettavien lääkkeiden väärinkäytöstä on käytännössä aiheutunut vaaraa tai järjestyshäiriöitä tuomioistuimissa. Tällä tiedolla olisi merkitystä arvioitaessa lääkeaineiden pois ottamisen välttämättömyyttä ja oikeasuhtaisuutta. En kuitenkaan usko, että tällaiset tapaukset voisivat olla kovin yleisiä.

Vaikka alkoholin tuominen oikeustaloon ei ole milloinkaan asiakkaan kannalta tarpeellista, lääkärin määräämien nyt kysymyksessä olevien lääkkeiden osalta tilanne voi olla toinen. Esimerkiksi monet suhteellisen yleisesti ahdistuksen hoitoon käytettävät lääkärin määräämät lääkkeet kuten bentsodiatsepiinit luetaan huumausaineiksi. Tällaiset lääkkeet on saatettu määrätä oikeustaloon saapuvalla asiakkaalle esimerkiksi käytettäväksi `tarvittaessa` ahdistavissa tilanteissa, joita oikeudenkäynnin saattavat olla.

Jos henkilölle on määrätty edellä tarkoitettua lääkettä ja hänellä on oikeustaloon saavuttaessa mukana kyseistä lääkettä sisältävä pakkaus, turvatarkastaja olisi oikeutettu ottamaan pakkauksen säilöön oikeustalossa asiointin ajaksi vain sillä perusteella, että se asiakkaan haltuun jätettynä voisi aiheuttaa turvatarkastuslain 5 §:ssä tarkoitettuihin tavoin vaaraa turvallisuudelle tai järjestykselle. Käsitykseni mukaan laillisesti hallussa pidettyyn lääkepakkaukseen, vaikka siihen sisältyisikin väärinkäytettynä päihdepotentiaalia, ei ilman lain säännösten nimenomaista tukea voida kytkeä samanlaista olettaa turvallisuudelle ja järjestykselle aiheutuvasta mahdollisesta vaarasta kuin tilanteeseen, jossa henkilö yrittää tuoda oikeustaloon alkoholiuomia. Lääkärin määräämällä tavalla käytettyinä puheena olevien lääkkeiden ei voida katsoa aiheuttavan vaaraa turvallisuudelle tai järjestykselle, eikä toisaalta voida myöskään yleisesti olettaa, että lääkkeitä käytettäisiin muulla kuin lääkärin määräämällä tavalla.

Turvatarkastukset oikeustaloissa ovat varsinkin istuntopäivien aamuina usein ruuhkaisia ja jo käytännön syistä toiminnan turvatarkastuslinjalla täytyy olla kaavamaisia. Menettelyn tulee toistua samanlaisena kaikkien kohdalla. Tarkastettavan henkilön taustalle tai ulkonäölle ei voida antaa erityistä merkitystä eikä turvatarkastajien koulutus välttämättä riittäisikään yksilöllisiin riskianalyysiin eri henkilöiden kohdalla. Turvatarkastajille annettava laaja harkintavalta saattaisi myös vaarantaa turvatarkastuskäytännön yhtenäisyyden. Henkilön ulkoisten ominaisuuksien perusteella valikoituvaa yksilöllistä toimintatapaa voitaisiin perustellusti pitää myös kiellettyinä profiloitina ja yhdenvertaisuuden loukkauksena.

Kun oikeustaloon saapuvan henkilön hallusta löytyy huumausaineiksi luettavia lääkkeitä, menettelyn turvatarkastuksessa tulee siten henkilöstä riippumatta olla kaikille sama. Tällöin myös menettelyn perusteiden tulee olla yleistettävissä. Mikäli henkilöllä on tällaiseen lääkkeeseen resepti, mielestäni lääkettä ei voida yleisesti olettaa käytettävän päihdyttämistarkoituksessa, jolloin sen ei myöskään voida yleisesti olettaa aiheuttavan vaaraa turvallisuudelle tai järjestykselle.

Edellä esitetyn perusteella katson, että puheena olevien laillisesti henkilön hallussa olevien lääkkeiden pois ottaminen ei ole turvatarkastuslain 5 §:n mukaista. Menettely ei ole lain tavoitteiden toteuttamiseksi välttämätöntä ja oikeasuhtaista perusoikeuksien rajoitusedellytysten mukaisella tavalla.

Totean lopuksi, että pidän ylipäänsä ongelmallisena, että turvatarkastuksessa joudutaan käytännössä tarkastelemaan kaikkien oikeustaloon saapuvien henkilöiden hallussa havaittuja mitä tahansa lääkkeitä sen selvittämiseksi, onko kysymys huumausaineiksi luettavista lääkkeistä. Näin toimittaessa yksityisyyden suojan piiriin kuuluvia terveystietoja tulee joka tapauksessa turvatarkastajien ja mahdollisesti myös muiden sivullisten tietoon. Systemaattinen kaikkien asiakkaiden lääkkeisiin kohdistuva tarkastelu on yleisenä toimintamallina perusoikeuksien rajoitusedellytysten kannalta hyvin ongelmallinen.

- - -

Olen jo edellä mainitussa aikaisemmassa ratkaisussani pitänyt varsin selvänä, että mahdollisuus päästä seuraamaan julkista oikeudenkäyntiä ei saa edellyttää alistumista yksityisyyden suojan piiriin kuuluvien lääkkeitä koskevien tietojen joutumiselle ulkopuolisten tietoon. Myös turvatarkastuslain 3 §:n vähimmän haitan periaate edellyttää, että tarvittavat lääkkeisiin liittyvät tiedustelut suoritetaan tavalla, jossa tarkastuksessa esille tulevat tiedot eivät joudu ulkopuolisten ihmisten tietoon.

Jotta oikeustaloon tulevien tarkastettavien henkilöiden yksityisyyden suoja tulee otetuksi riittävästi huomioon, tulee tarkastettavalta jo hallinnon palveluperiaatteen mukaisesti tiedustella ennen esimerkiksi havaittuja lääkkeitä koskevaa kyselemistä hänen halukkuuttaan keskustelun suorittamiseen erillisessä tilassa ja joka tapauksessa varmistua, etteivät ulkopuoliset henkilöt näe esimerkiksi tarkastettavan laukun sisältöä tai kuule yksityisyyden suojan piiriin kuuluvaa keskustelun sisältöä.

Totean lisäksi, että tuomioistuimen rakenteellisilla tilajärjestelyillä tai niiden puutteilla ei voida hyväksyttävästi perustella turvatarkastuksen suorittamista tavalla, joka loukkaa perustuslain 10 §:ssä turvattua yksityiselämän suojaa.

Olen ratkaisussani (EOAK/6357/2022) vielä todennut, että reseptilääkkeiden pois ottaminen turvatarkastuksessa voi vaarantaa henkilön terveyden ja olla siten kohtuutonta. Turvatarkastajalla ei ole lääketieteellistä asiantuntemusta arvioida, onko lääke vaarallinen tai välttämätön. Ratkaisussani korostin, että turvallisuus ei saa vaarantaa yksilön oikeutta hoitoon tai hänen terveydentilaansa, ellei ole selkeää ja perusteltua syytä pitää lääkettä vaarallisena.

Olen kyseisessä ratkaisussa arvioinut myös dopingaineiden ja alkoholijuomien mahdollista pois ottoa turvatarkastuksessa.

Liitän jäljennöksen sanotusta päätöksestäni tämän lausunnon oheen.

Todettakoon, että perustuslakivaliokunta kiinnitti lausunnossaan (PeVL 6/2024 vp s. 5) huomiota siihen, ettei hallituksen esityksessä ollut käsitelty ylimmässä laillisuusvalvonnassa tehtyjä, valiokunnan käsityksen mukaan varsin merkityksellisinä pidettäviä tuomioistuinten turvatarkastuksia koskevia havaintoja, jotka koskevat esimerkiksi voimassa olevan lain 5 §:ssä säädettyä turvatarkastustoimenpiteitä koskevaa sääntelyä (ks. esim. EOAK/6357/2022, 22.12.2023). Tämän johdosta hallituksen esitystä ja sen perusteluja oli valiokunnan mielestä syytä täydentää.

Mielestäni myös nyt puheena olevan lakiehdotuksen jatkovalmistelussa olisi perusteltua kiinnittää huomiota edellä ja sanotussa päätöksessäni tarkemmin esitettyihin näkökohtiin.

3 Ampuma-aseen kanto-oikeus henkilösuojaustehtävissä

Lakiehdotuksessa ehdotetaan, että henkilösuojaustehtävään määrätyn turvahenkilön voimankäyttövälineisiin voi sisältyä myös ampuma-aselain (1.1.1998/1) 2 §:ssä tarkoitettu ampuma-ase. Kyseessä on merkittävä sääntelyuudistus, sillä voimassa oleva lainsäädäntö ei ole aiemmin nimenomaisesti sallinut ampuma-aseiden käyttöä turvahenkilöstön varustuksessa.

Eduskunnan henkilösuojaustehtävissä pyritään suojelemaan kansanedustajia ja eduskunnan vieraita tilanteissa, joissa esiintyy välitön ja konkreettinen uhka. Turvallisuusympäristön muutos — mukaan lukien poliittisesti motivoituneet uhkatilanteet, hybridiuhat sekä yksittäisten toimijoiden radikalisoituminen — on lisännyt tarvetta entistä tehokkaammille ja ammattimaisemmille turvallisuustoimenpiteille.

Uudistuksen myötä ampuma-aseen käyttöoikeus rajataan turvahenkilöihin, jotka ovat suorittaneet asianmukaisen ampuma-asekoulutuksen ja osoittavat vuosittain riittävää ampuma-aseen käsittely- ja ampumistaitoa. Tämä rajaus on turvallisuusnäkökulmasta perusteltu ja tukee ammattimaisen henkilösuojauksen vaatimuksia.

Julkisen vallan käyttö, mukaan lukien voimankäyttö, tulee aina perustua lakiin. Turvahenkilön oikeusturvan kannalta on erityisen tärkeää, että toimivallasta ja voimankäyttöoikeudesta säädetään täsmällisesti ja yksiselitteisesti lailla. Koska kyse on perusoikeuksia rajoittavasta sääntelystä, kuten henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja turvallisuuteen liittyvistä oikeuksista, sääntelyn tulee olla tarkkarajaista, täsmällistä ja oikeasuhtaista. Lainsäädäntöuudistuksessa on siten huolehdittava siitä, että ampuma-aseen käyttöoikeus turvahenkilötehtävissä perustuu selkeisiin, laissa määriteltyihin edellytyksiin ja valvontamekanismeihin.